

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้น

VIDEO X BASIC TRAINING FOR DOGS

รฟ.
จสจ
๖๕๖๖

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... **36195**

วัน, เดือน, ปี **20 ก.ค. 2543**

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2542

ชื่อเรื่องภาษาไทย บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้น

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ Video : Basic Training for Dogs

ชื่อ-นามสกุล นางสาวสมจิตร ทองคา

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชา วิศวกรรมศาสตร์เกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ สมจิตต์ กล้ากลิ่น

อาจารย์ ภักพงษ์ ปวงสุข

บทคัดย่อ

การผลิตบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้นในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการสอนในรายวิชา การเลี้ยงสุนัข (รหัส 25013216) ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนในการสร้างอุปกรณ์ เพื่อผลิตบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้น เริ่มจากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา หรือข้อมูล เกี่ยวกับการฝึกสุนัข เพื่อนำมาเขียนสคริปต์พร้อมคำบรรยาย หลังจากนั้นทำการถ่ายวีดิทัศน์ตามภาพ และหน้ากล้องที่กำหนดไว้ เมื่อได้ภาพครบสมบูรณ์แล้วจึงนำมาตัดต่อภาพ เพื่อความเหมาะสมของภาพ พร้อมด้วยบันทึกเสียงตามสคริปต์ นำไปให้ผู้มีความรู้ทางด้านเนื้อหา และทางด้านเทคโนโลยีเพื่อตรวจสอบ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากการประเมิน ปรากฏว่า มีส่วนที่ต้องแก้ไขทางด้านเนื้อหา ได้แก่ การจัดลำดับเนื้อหาของเรื่อง ส่วนทางด้านเทคโนโลยี ส่วนที่ต้องแก้ไขได้แก่ การบันทึกเสียง ควรให้เสียงต่อเนื่องกัน ความคมชัดของภาพ สีสันทนของภาพ นอกเหนือจากนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี

จากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ได้บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น จำนวน 1 ม้วน เวลา 20 นาที พร้อมรูปเล่มปัญหาพิเศษจำนวน 3 เล่ม ซึ่งจะนำวีดิทัศน์ไปใช้เป็นอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบการสอน วิชา การเลี้ยงสุนัข ในหัวข้อ การฝึกสุนัขเบื้องต้น ซึ่งมีเนื้อหาในการถ่ายทำ
ครั้งนี้ คือ รูปแบบพฤติกรรมของสุนัข วิธีการฝึกสุนัขเบื้องต้น อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกสุนัข สถานที่
ที่ฝึกสุนัข และการฝึกสุนัขให้เชื่อฟังคำสั่งขั้นพื้นฐาน ปัญหาพิเศษชุดนี้เหมาะสำหรับนำมาใช้
เป็นสื่อการสอน ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการฝึกสุนัข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายท่านซึ่ง ได้แก่ อาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น และอาจารย์ภักพงศ์ ปวงสุข ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ คุณสมชาย เลิศอารีศรีสุข เจ้าของศูนย์ฝึกสุนัขพิชิตชัย และครูฝึกสุนัขทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการฝึกสุนัขและอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ถ่ายทำ ผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ ด้วย

ส่วนดีของปัญหาพิเศษเล่มนี้ ขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูอุปการะส่งเสียให้เรียนหนังสือ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และครู - อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้

สมจิตร์ ทองดา

ธันวาคม 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	1
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	1
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน.....	3
2.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกสุนัข.....	8
3. วิธีการสร้างอุปกรณ์.....	11
3.1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร.....	11
3.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา.....	15
3.3 กำหนดภาพที่จะถ่ายทำ.....	22
3.4 คำบรรยายประกอบวิดีโอ.....	23
3.5 ขั้นตอนการสร้างอุปกรณ์.....	28
4. การตรวจสอบอุปกรณ์และการแก้ไข.....	37
4.1 วิธีการตรวจสอบอุปกรณ์.....	37
4.2 แบบประเมินคุณภาพสื่อการสอน.....	40
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	41
5.1 สรุปผล.....	41
5.2 ปัญหาและอุปสรรค.....	41
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การฝึกสุนัข เป็นหัวข้อหนึ่งของวิชาการเลี้ยงสุนัข ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การเรียนการสอนหัวข้อนี้นี้ วิธีสอนที่นับว่าได้ผลที่สุดคือ การสาธิตด้วยการกระทำจริงให้นักศึกษาดู แต่มีปัญหาหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ทุกครั้ง เช่น ความพร้อมด้านสุนัข สถานที่ ผู้เชี่ยวชาญการฝึก และต้องใช้เวลาานทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ แต่การอธิบายด้วยปากเปล่าให้นักเรียนฟัง ก็เป็นเรื่องน่าเบื่อหน่ายเพราะเป็นนามธรรม ดังนั้นการบันทึกภาพและเสียงด้วยวิดิทัศน์ จึงนับว่าเป็นเรื่องเหมาะสมที่จะใช้แก้ปัญหานี้ได้เป็นอย่างดี นักศึกษาสามารถติดตามคุณภาพและคำอธิบายการฝึกสุนัขได้ เสมือนได้ดูจากการสาธิตจริง ๆ อันมีผลให้น่าสนใจติดตามและทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ นอกจากนี้วิดิทัศน์ปัจจุบันยังสะดวกในการบันทึกภาพและเสียง การลงทุนจัดทำไม่สูงนัก การใช้ก็ไม่ยุ่งยาก สามารถเก็บไว้ใช้ได้นาน

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตบทเรียนวิดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชา การเลี้ยงสุนัข ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเผยแพร่เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น ให้กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่สนใจทั่วไป

1.3 ขอบเขตของปัญหา

อุปกรณ์ชุดนี้ประกอบไปด้วย

1. วิดิทัศน์เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น 1 ม้วน
2. คู่มือประกอบการอธิบายเรื่องวิธีการฝึกสุนัขเบื้องต้น 1 เล่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใ้ค้บทเรียนวืติทัศน์เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น และสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนในวิชา การเลี้ยงสุนัข ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538
2. สามารถนำบทเรียนวืติทัศน์เผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจในการฝึกสุนัขเบื้องต้น
3. ผู้จัดทำวืติทัศน์ได้ประสบการณ์ตรง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการผลิตอุปกรณ์การสอนเรื่องอื่นๆ ต่อไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

วิทยุทัศน์ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นสื่อการเรียนการสอนในหัวข้อ “การฝึกสุนัขเบื้องต้น” ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ทั้งในหนังสือ ตำราวิชาการ และวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสุนัข ประกอบในการผลิตวิทยุทัศน์ให้มีเนื้อหาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพิเศษ เรื่อง บทเรียนวิทยุทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อการสอน

พลุดิพงษ์ เล็กศิริรัตน์ (2536 : 1) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่นอกเหนือไปจากครู วิธีสอน และการประเมินผลก็คือ สื่อการสอน ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแข็งขัน ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และใช้เวลาในการเรียนน้อยลง นอกจากนี้สื่อการสอนยังช่วยแก้ปัญหาหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้อีก เช่น ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ดูช้าลง ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น ย่อขนาดสิ่งของที่ใหญ่มากให้ดูเล็กลง ขยายขนาดของสิ่งที่เล็กให้ดูใหญ่ นำเอาอดีตมาศึกษาได้ ทำสิ่งที่อยู่ไกลหรือตีกลับมาศึกษาได้ เป็นต้น

นิพนธ์ สุขปริณี (2528 : 7) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก คือ พัฒนาขึ้นจากเดิมที่มีครูทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ให้กับนักเรียนด้วยวิธีการบรรยายใช้ตำราเรียน และกระดานขอลักเป็นเครื่องมือ โดยมีนักเรียนเป็นผู้ฟัง และจดจำเนื้อหาที่ครูถ่ายทอดด้วยวิธีซ้ำซากนั้นเรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันบทบาทของครูได้เปลี่ยนไป จากผู้บรรยายมาเป็นผู้กระตุ้นนักเรียนให้ดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ตลอดจนการจัดระบบการเรียนการสอน ทั้งนี้โดยอาศัยวัสดุทัศนวัสดุเป็นตัวอย่างที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนทั้งด้านการพัฒนาความรู้ ความคิดทักษะและทัศนคติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

นิพนธ์ สุขปริดี (2528 : 19 – 20) ได้กล่าวว่า คุณค่าและบทบาทของสื่อการสอนต่อการเรียนรู้ มีดังนี้

1. โสคทัศนวัสดุการสอนสามารถเอาชนะข้อจำกัดเรื่องความแตกต่างของประสบการณ์ดั้งเดิมของผู้เรียน คือ เมื่อใช้สื่อการเรียนการสอนแล้ว จะช่วยให้เด็กซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกัน เข้าในได้ใกล้เคียงกัน
2. ขจัดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ ประสบการณ์ตรงบางอย่าง หรือการเรียนรู้
3. ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมและสังคม
4. ทำให้เด็กมีมีโนภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องและสมบูรณ์
5. สื่อการเรียนการสอน ทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดเป็นอย่างดี
6. ทำให้เด็กสนใจและต้องการเรียนในเรื่องต่างๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ความซาบซึ้งในคุณค่า จิตนาการและทัศนคติ
6. เป็นการสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจ

ประเภทของสื่อ

สันทัต และพิมพ์ใจ ภีบาลสุข (2542 : 41 – 42) สรุปว่า สื่อการสอนสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทอุปกรณ์หรือเครื่อง (equipment) ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายโปร่งแสง เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ และกระดานขอลัก รวมทั้งแผ่นป้ายนิเทศ เป็นต้น สื่อประเภทนี้จัดเป็นสื่อใหญ่ (big media) ทำหน้าที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่ถ่ายทอดไปยังผู้เรียน
2. สื่อประเภทวัสดุ (materials) เช่น สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ แผ่นโปร่งใส และม้วนเทป เป็นต้น จัดเป็นสื่อเล็ก (small medias) สื่อประเภทนี้ต้องอาศัยสื่อใหญ่ในการนำเสนอจึงสามารถใช้ในการเรียนการสอนได้
3. สื่อประเภทเทคนิค หรือวิธีการ (techniques) ในการถ่ายทอดความรู้เพื่อสื่อความหมายนั้น ต้องใช้กระบวนการ หรือเทคนิค วัสดุเครื่องมือไปพร้อมกัน เช่น การแสดงละคร การแสดงหุ่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมายของวีดีโอ, วีดีทัศน์

วารินทร์ รัศมีพรหม (2531 : 131) กล่าวคือ วีดีโอ คือ ระบบส่งสัญญาณที่ไม่ต้องใช้สาย และไม่ต้องออกอากาศ คือ วีดีโอกระเป๋าทู หรือวีดีโอดังโต๊ะ ซึ่งจะสามารถเล่นย้อนกลับได้ และเปิดดูรายการเมื่อใดก็ได้ตามต้องการ รูปแบบในการบันทึกวีดีโอเทป ในปัจจุบันที่นิยมกันคือ วีดีโอคาสเซต (vedeocassette) และวีดีโอดิสก์ (vedeodisc)

วสันต์ อติศัพท์ (2535 : 45) ได้กล่าวว่า เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ คือ การบันทึกภาพ ลงบนเทปโทรทัศน์ อาศัยหลักพื้นฐานเกี่ยวกับการบันทึกเสียงลงบนเทปเสียง คือ การแปลง สัญญาณภาพให้เป็นสัญญาณแม่เหล็ก โดยอาศัยความเร็วของเส้นเทปที่ต้องเคลื่อนที่ผ่านหัวบันทึก เทปโทรทัศน์ที่ค่อนข้างสูงมาก นอกจากนี้ในเทปโทรทัศน์ยังมีร่อง

วิทยา (2529 : 247) กล่าวว่า เทปโทรทัศน์ (vedeo tape) มีหลายชนิด ที่นิยมใช้ในบ้าน เราปัจจุบันคือ ขนาด 1 นิ้ว ใช้ในการแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ คุณภาพดีได้มาตรฐานขนาด $\frac{3}{4}$ นิ้วหรือ U-MATIC ใช้มากในการศึกษา เหมาะที่จะถ่ายทำเป็นเทปต้นฉบับ (master tape) เพื่อนำไป COPY ใส่เทป VHS หรือ BETAMAX เนื่องจากมีหน้าเนื้อเทปกว้าง การสูญเสียคุณภาพของภาพและสีจะน้อยกว่าการถ่ายภาพโดยใช้เทปแบบ VHS หรือ BETAMAX เป็นต้นฉบับ ขนาดเทปแบบสุดท้ายคือขนาด $\frac{1}{2}$ นิ้วที่นิยมใช้กันคือแบบ VHS หรือ BETAMAX เหมาะ สำหรับการใช้ตามบ้าน คุณภาพของภาพและสีไม่ได้มาตรฐานของสถานีส่งโทรทัศน์คุณภาพของ ภาพจะลดลงมากเมื่อทำ COPY ต่อ 2-3 ครั้ง อุปกรณ์ในการตัดต่อภาพยังไม่ดีพอ

สรุป วีดีโอคือ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างหนึ่ง สามารถใช้บันทึกภาพและเสียงได้ โดยใช้คู่กับโทรทัศน์จอปิด หรือโทรทัศน์วงจรถัด มีทั้งระบบภาพสีและขาวดำ สามารถนำมาฉาย ได้ทันทีเมื่อต้องการชมโดยไม่ต้องล้างฟิล์ม และสามารถลบหรือบันทึกใหม่ก็ได้

ประโยชน์ของวีดีทัศน์

วิรุฬห์ ธิลาพฤทธิ์ (2529 : 138 - 139) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวีดีโอเทป เพื่อการศึกษา โดยทั่วดังต่อไปนี้

1. การแพร่ภาพเทปโทรทัศน์ สามารถทำได้ในระบบสี และขาว-ดำ
2. มีเครื่องบันทึกภาพแบบเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งสามารถใช้ได้ในห้องเรียนหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ได้ เหตุการณ์จากโลกภายนอกสามารถนำเข้าสู่ห้องเรียนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง
4. สามารถแพร่ภาพและเสียงได้ทุกโอกาส และนำมาสอนซ้ำได้ โดยไม่ทำให้เนื้อเรื่องเสียไป
5. เทปโทรทัศน์สามารถตัดต่อได้ ลบได้ นำประโยชน์มาใช้ใหม่ได้ และยังสามารถถ่วงน้ำหนักอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนกันใช้ได้

ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ธนา อังกินันท์ (2528 : 142 – 143) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของวีดิโอเทปทางการศึกษา โดยทั่วไปดังนี้

1. เป็นแหล่งวิทยาการอันสมบูรณ์
2. ช่วยปรับปรุงการสอนของครูให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล
4. สามารถบันทึกเทปภาพได้
5. สามารถผลิตรายการได้ทั้งในและนอกห้องส่ง
6. ใช้สอนนักเรียนจำนวนมากได้

สุวิทย์ กาญจนพันธ์ (2531 : 153- 154) ได้กล่าวว่า เทปโทรทัศน์มีประโยชน์เหนือฟิล์มภาพยนตร์ คือ

1. เทปโทรทัศน์พร้อมที่จะเล่นกลับได้ทันที หลังจากบันทึกภาพและเสียง
2. ภาพที่ได้เหมือนของจริงมีชีวิตชีวา
3. สามารถนำมาตัดต่อได้
4. สามารถตัดต่อได้ด้วยคอมพิวเตอร์

อุปกรณ์พื้นฐานในการทำเทปโทรทัศน์ คือ

1. กล้องถ่ายโทรทัศน์
2. เทปบันทึกภาพ
3. ไมโครโฟน
4. หูฟัง
5. แหล่งพลังงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการผลิตวีดิทัศน์

ไพโรจน์ ตรีชนานุกุลและนิพนธ์ ศุภศรี (2528 : 6 – 78) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการผลิตรายการวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาไว้แบ่งเป็น 13 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน ต้องรู้จุดประสงค์ของเรื่องที่ต้องการรู้ประเภทของผู้ชมและวิธีการที่จะใช้สอนในห้องเรียนด้วย
2. รวบรวมข้อมูลเอกสาร ที่จำเป็นสำหรับการจัดทำรายการวีดิทัศน์ตรวจสอบความถูกต้องรวมทั้งคุณภาพและปริมาณด้วย ซึ่งขั้นนี้มีความสำคัญมาก
3. คัดเลือกข้อมูลและเอกสารหลังจากรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลและเอกสารทั้งหมดแล้วก็นำมาคัดเลือกเอาเฉพาะที่เหมาะสมจะใช้ในการทำรายการเท่านั้น
4. การเขียนบทวีดิทัศน์ขั้นนี้เป็นการเรียบเรียง และจัดเนื้อหารายการ ซึ่งควรจะมีการทำตั้งแต่ เน้น ๆ
5. การเตรียมวีดิทัศน์ จัดทำตารางในการบันทึกและจัดเจ้าหน้าที่ประจำแต่ละงานและต้องแน่ใจว่าเจ้าหน้าที่แต่ละคนทราบงานในหน้าที่ดี
6. งานศิลป์เตรียมงานศิลป์สำหรับหัวเรื่องแผนภาพ ผลิต ฉากและอุปกรณ์อื่น ๆ
7. เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการทดลอง ก่อนการบันทึกเทปต้องแน่ใจว่าสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสาธิตจะต้องมีความพร้อม
8. การบันทึกวีดิทัศน์ก่อนการบันทึกเทปควรตรวจสอบเครื่องมือ และการต่อสายทั้งหมดให้เรียบร้อย โดยเฉพาะเมื่อมีการบันทึกนอกสถานที่ด้วย เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้
9. การตัดต่อ (Editing) หลังจากทีบันทึกภาพได้ครบตามต้องการแล้วก็จะต้องนำภาพต่าง ๆ มาตัดต่อให้เป็นเรื่องเป็นราวตามบทที่กำหนด ทั้งนี้โดยใช้เครื่องตัดต่อภาพ(Editing control)
10. การบันทึกเสียง (Sound recording) ในขั้นนี้เป็นขั้นของการบันทึกเสียงต่าง ๆ ที่จะถูกบันทึกเข้าไปในวีดิทัศน์บทนั้น ควรจะได้มีการบันทึกเสียงลงในเทปเสียงก่อน เพราะการตัดต่อเทปเสียงจะง่ายกว่าตัดต่อวีดิทัศน์โดยเฉพาะหากเราบันทึกเสียงลงบนเทปม้วน (Open reel tape) เสียงต่าง ๆ ที่จะมีการบันทึกในขั้นนี้ก็จะมีเสียงจากคำบรรยาย การสนทนา เพลง และเสียงบรรยาย
11. การฉายทดลอง (Preview) เมื่อตัดต่อวีดิทัศน์และบันทึกเสียงต่าง ๆ ตามบทที่กำหนดไว้แล้ว เราก็นำเอาวีดิทัศน์นั้นฉายให้ผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้ชม ตรวจสอบ และวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีอะไรบกพร่องอยู่ ทำการปรับปรุงแก้ไข นำ master tape ดังกล่าวไป COPY ลงบนเทปที่จะนำไปใช้ฉายกับกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อความสมบูรณ์ของวีดิทัศน์ที่ผลิตควรจะนำไปฉาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย โดยสุ่มตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงอีกครั้ง การผลิต วิจัยที่ค้นดังกล่าวก็จะสำเร็จตามเป้าหมาย

12. การนำไปใช้ (Utilization of program) นำวิจัยที่ค้นที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปฉายกับกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นการฉายประกอบการสอน ฉายในห้องฝึกอบรม หรือฉายบนรถเคลื่อนที่

13. การประเมินผล (Evaluation) ควรมีการประเมินผลการชมวิทัศน์การประเมินผลรายการจะทำให้เราได้ทราบว่าบุคคลเป้าหมายมีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ยังทราบว่าบุคคลเป้าหมายมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการถ่ายทอดการสาธิต การดำเนินเนื้อหา การตัดต่อศิลปกรรม ดนตรี และเสียงประกอบซึ่งผลจากการประเมินนี้ผู้ผลิตสามารถนำไปใช้ปรับปรุงรายการวิทัศน์และอาจใช้เป็นแนวทางในการผลิตรายการวิทัศน์เรื่องอื่น ๆ หากผู้สอนต้องการที่จะตรวจสอบให้ทราบว่าหลังจากที่บุคคลกลุ่มเป้าหมายได้ชมรายการแล้วมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ ก็ทำการทดสอบหลังการชมเปรียบเทียบกับคะแนนของการทดสอบหลังชมรายการวิทัศน์สูงกว่าคะแนนก่อนการชมรายการย่อมแสดงว่าบุคคลกลุ่มเป้าหมาย ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการชมรายการ วิทัศน์เรื่องดังกล่าว

จากกระบวนการผลิตรายการวิทัศน์การสอนที่มีการศึกษาหลายท่านได้เสนอ แนวคิดไว้ นั้นจะเห็นว่า ทุกท่านให้ความสำคัญของการนำเสนอปัญหาตอนแรกของบทเรียนการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม วิธีการเสนอเนื้อหาที่ดีและการสรุปผลตอนท้าย ดังนั้น ผู้ผลิตบทเรียนวิทัศน์จึงควรตระหนักและคำนึงถึงให้มาก เพื่อจะได้นำมาสร้างรายการวิทัศน์การสอนที่ถูกต้องและมีความสมบูรณ์แบบในโอกาสต่อไป

ดังนั้น ในการสร้างหรือผลิตบทเรียนวิทัศน์นั้น จึงต้องมีการวางแผนให้ชัดเจน รัดกุมมีการตรวจสอบที่ดี มีความพร้อมในทุกด้าน แล้วความยุ่งยากในการผลิตจะลดลง

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสุนัข

สุวรรณ พรหมทอง (2540 : 84) กล่าวว่า สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่ใกล้ชิดกับคนมาก เป็นเพื่อนที่แสนดีและซื่อสัตย์ เป็นผู้คุ้มครองที่กล้าหาญ เป็นผู้ช่วยเหลือที่วิเศษ และมีความกตัญญู เป็นเลิศ คุณสมบัติเหล่านี้มีอยู่ในตัวสุนัข ดังนั้น ถ้าเจ้าของรู้จักการฝึกให้สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ก็จะได้รับประโยชน์และความสุขจากการเลี้ยงสุนัขอย่างมาก

การฝึกสุนัขนั้นผู้ฝึกจะต้องมีความเข้มงวด มีระเบียบวินัยอย่างเสมอต้นเสมอปลาย มีความอดทนและใจเย็น ถึงแม้ว่าสุนัขจะเป็นสัตว์เลี้ยงที่ฉลาดและมีความจำดี แต่ก็ต้องใช้เวลาในการฝึก ไม่ควรคาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนองในเวลาอันสั้น ควรทำการฝึกสุนัขตั้งแต่อายุน้อย ๆ คือ ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ 2 เดือนขึ้นไป สุนัขในวัยนี้ โศภที่ก็จะเข้าใจความหมายและสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ง่าย ๆ ได้แล้ว

การฝึกสุนัขจะต้องมีขั้นตอนในการฝึก เริ่มต้นด้วยการฝึกสุนัขให้รู้จักชื่อตัวเองก่อน ขึ้นต่อไปฝึกพื้นฐานอื่น ๆ ได้แก่ การถ่ายให้เป็นที่ การกินอาหารเป็นเวลา ไม่กััดแทะสิ่งของ การเชื่อฟังคำสั่งง่าย ๆ เช่น เดิน นั่ง หมอบ มา คอย เป็นต้น ถ้าต้องการใช้สุนัขให้เป็นประโยชน์ ด้านอื่นที่เฉพาะก็ต้องฝึกหัดในการใช้ประโยชน์ในงานเฉพาะนั้น ๆ เช่น ฝึกให้ต่อสู้ ฝึกดมกลิ่น ฝึกช่วยเหลือชีวิต เป็นต้น

สุนัขที่ได้รับการฝึกจะเป็นสุนัขที่น่ารัก มีนิสัยดี ไม่ทำให้ผู้เลี้ยงรำคาญและเบื่อหน่าย ทั้งผู้เลี้ยงและสุนัขจะมีความสุข

หลักการฝึกสุนัข

สุวรรณา พรหมทอง (2540 : 84–86) กล่าวว่า การฝึกสุนัขให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ฝึกควรปฏิบัติตามหลักการดังนี้

1. มีขั้นตอนการฝึกที่แน่นอนจากง่ายไปหายาก
2. ใช้เวลาในการฝึกช่วงสั้น ๆ ไม่เกิน 10 นาที/ครั้ง และพักช่วงละ 5 – 10 นาที
3. การออกคำสั่งให้สุนัขทำตามนั้น คำสั่งจะต้องเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง สุนัขจะได้ไม่สับสน
4. การฝึกควรทำเป็นเรื่องสนุกสนาน ไม่ทำให้เป็นสิ่งที่น่าเบื่อหรือทำให้สุนัขกลัวว่าจะถูกลงโทษ
5. ให้รางวัลสุนัขทันทีและทุกครั้งที่ทำตามคำสั่งได้ถูกต้อง รางวัลที่ให้อาจเป็นคำชมเชย เช่น “ดีมาก” หรือการสัมผัส เช่น ใช้มือตบเบา ๆ ที่บริเวณลำคอหรือลำตัว
6. ถ้าสุนัขทำผิดจะต้องลงโทษทันทีภายใน 30 วินาที ไม่เช่นนั้นสุนัขจะไม่รู้ว่าโดนลงโทษเพราะอะไร การลงโทษนั้นอาจใช้กระตุกสายจูง (ถ้าสุนัขใส่สายจูง) หรือการเขย่าแผงคอ แต่ไม่ควรทุบตีอย่างรุนแรงหรือทำให้สุนัขเจ็บ เพราะสุนัขจะกลัวและเกลียดการฝึก
7. การแก้ไขหรือห้ามนั้นให้ใช้คำว่า “ไม่” หรือ “อย่า” โดยออกเสียงอย่างดังและหนักแน่นและอาจจะทำหน้าตาทำทางดู ๆ ประกอบด้วยก็ได้

เสริมธรรม ยศสัมพันธ์ปีเตอร์ (2521 : 196) กล่าวว่า การเลี้ยงสุนัขสักตัวหนึ่ง มิใช่เพียงการให้อาหาร ที่อยู่หรือการบำรุงร่างกายของมันให้สมบูรณ์สวยงามเท่านั้น แต่สิ่งที่สำคัญที่ทำให้ทุกคนปรารถนาจะเลี้ยงสุนัขก็คือ ความเป็นเพื่อน ความรัก ความซื่อสัตย์ที่มันให้กับเราและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งนี้จะบรรลุได้ก็เกิดขึ้นจากการใช้เวลาในการฝึกฝนสุนัขด้วยความรักและความอดทน นับเป็นช่วงเวลาที่บ้านของและสุนัขสร้างสัมพันธ์ภาพอันลึกซึ้งต่อกัน ได้ดีที่สุด

สุนัขเป็นสัตว์ที่เฉลียวฉลาด มีไหวพริบดีกว่าสัตว์อื่น ๆ บางพวก เป็นสัตว์ที่มีความจำดี จึงจำเป็นต้องฝึกให้สามารถปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันได้อย่างมีระเบียบ มิฉะนั้นจะเป็นปัญหาต่อผู้เลี้ยงมากถ้าไม่ฝึกหัดเสียตั้งแต่ต้นลูกสุนัขที่นำมาเลี้ยงควรมีอายุอย่างน้อย 4 อาทิตย์ขึ้นไป ถ้าเป็นสุนัขโตควรจะมีอายุ 12 – 18 เดือน การฝึกไม่ว่าจะเป็นพันธุ์ใด ลูกสุนัขโตก็มีการฝึกที่เหมือนกัน เพื่อให้การฝึกสุนัขได้ผลสำเร็จนอกจากต้องอาศัยความร่วมมือกับสุนัขแล้ว ก็ต้องขึ้นอยู่กับเจ้าของสุนัขด้วย ดังนี้

1. ความตั้งใจจริง ต้องมีความอดทน พากเพียร สุขุม และเยือกเย็นต่อความยุ่งยากของสุนัข ต้องใช้น้ำเสียงที่ฟังแล้วมีความเมตตากรุณา และเข้าใจสุนัขว่าไม่สามารถทำอะไรได้ดีเท่าคน

2. ความขยันหมั่นเพียร การฝึกสุนัขจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้ฝึกมีความขยันหมั่นเพียร ทำการฝึกสุนัขทุกวันตามเวลาโดยเข้มงวด ถ้าขาดความขยันไม่เอาจริงเอาจังก็จะเกิดความเบื่อหน่ายสุนัขก็เหมือนกับเด็ก ต้องทำซ้ำ ๆ และบ่อย ๆ

3. ความรู้ในการฝึก ผู้ฝึกต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงนิสัยโดยทั่ว ๆ ไปของสุนัข เข้าใจแบบหรือวิธีการแก้ไข และให้บทเรียนที่ถูกต้องแก่สุนัขที่ละขั้นจากง่ายไปหายากตามลำดับ ต้องรู้ว่าจะฝึกสุนัขอย่างไรและให้ทำอะไร โดยมีการให้รางวัลและการทำโทษด้วย

บทที่ 3

วิธีการสร้างอุปกรณ์

3.1 การวิเคราะห์หลักสูตร

บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น จัดทำเพื่อประกอบการเรียนการสอนในวิชา การเลี้ยงสุนัข หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทฤษฎี 2 คาบ ปฏิบัติ 3 คาบ เป็นวิชา 2 หน่วยกิต โดยมีรายละเอียดโครงสร้างของหลักสูตรดังนี้

3.1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีบุคคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมออกไปประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียน ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและ โอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ นำไปปฏิบัติงานในอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถเลือกวิธีการชีวิตและประกอบอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม กับตน เพื่อสร้างสรรคความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมุ่งมั่นและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ ได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติอุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเองมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ เหมาะสมต่องานอาชีพนั้น ๆ
6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ ตำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใช้เวลาเรียน 3 ปี ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้มีผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์ รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบ เรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผล ไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 – 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 32 – 48 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36 – 54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาเกษตรศาสตร์ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

หมวดวิชาพื้นฐาน	30	หน่วยกิต
หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	65	หน่วยกิต
- วิชาชีพพื้นฐาน (10 หน่วยกิต)		
- วิชาชีพเฉพาะ (18 หน่วยกิต)		
- วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต)		
- ฝึกงาน / โครงการ / โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)		
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
กิจกรรม	-	
รวม ไม่น้อยกว่า	110	หน่วยกิต

วิชาการเลี้ยงสุนัข เป็นวิชาที่จัดอยู่ในหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีหน่วยกิต 2 หน่วยกิต แบ่ง เป็นทฤษฎี 2 คาบ ปฏิบัติ 3 คาบต่อสัปดาห์ มีคำอธิบายรายวิชาดังต่อไปนี้

คำอธิบายรายวิชา

ความสำคัญของการเลี้ยงสุนัข ชนิด ประเภทและพันธุ์ โรงเรือนและอุปกรณ์ การเลี้ยงดู การสุขาภิบาลและ โรค ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุนัข

จำแนกชนิดประเภทและพันธุ์ของสุนัข บอกชนิดและลักษณะของเรือนโรง เตรียมโรงเรือนและอุปกรณ์ มอบหมายให้รับผิดชอบการเลี้ยง การวางแผนและปฏิบัติการทางสุขาภิบาลวางแผนการเลี้ยงสุนัข วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการจัดการ ประสบการณ์ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีและวิสัยทัศน์ต่อการเลี้ยงสุนัข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประ โยชน์และความสำคัญของการเลี้ยงสุนัข
2. เพื่อให้ทราบถึง ชนิด ประเภทและพันธุ์สุนัข
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนิดของ โรงเรือน และอุปกรณ์ที่ใช้เลี้ยงสุนัข
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดู การสุขาภิบาล และการป้องกันโรค สุนัข
5. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงดูสุนัข ตลอดจนสามารถป้องกันและ แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงสุนัข
6. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการ ประสพการณ์ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีและ วิสัยทัศน์ต่อการเลี้ยงสุนัข

จากการวิเคราะห์หลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาสามารถจัดแบ่งเนื้อหาการสอนดังต่อไปนี้
เนื้อหาวิชาการเลี้ยงสุนัข (25013216)

เนื้อหา	จำนวนคาบ
บทที่ 1 ประ โยชน์และความสำคัญ	4 คาบ
- ประวัติการเลี้ยงสุนัขในประเทศไทย	
- ความสำคัญของการเลี้ยงสุนัข	
- ประ โยชน์ของการเลี้ยงสุนัข	
บทที่ 2 ชนิด ประเภท และพันธุ์สุนัข	7 คาบ
- การแบ่งชนิดของสุนัข	
- ประเภทของสุนัข	
- สุนัขพันธุ์ต่าง ๆ	
- อุปนิสัยของสุนัขพันธุ์ต่าง ๆ	
บทที่ 3 โรงเรือนและอุปกรณ์	5 คาบ
- ลักษณะของโรงเรือน	
- การเตรียมโรงเรือน	
- อุปกรณ์	
บทที่ 4 *การดูแลและการเลี้ยงดูสุนัข	9 คาบ
- การให้น้ำและอาหาร	
- การอาบน้ำ แปรงขน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การผสมพันธุ์
- การทำคลอดสุนัข
- การฝึกสุนัข*

บทที่ 5 โรคและการสุขภาพิบาล 5 คาบ

- พยาธิภายนอก
- พยาธิภายใน
- โรคที่เกิดจากเชื้อราต่าง ๆ
- หลักการป้องกันและรักษาโรค

บทที่ 6 ปัญหาและอุปสรรค 6 คาบ

- ด้านการเลี้ยงดู
- สภาพแวดล้อม
- การผสมพันธุ์
- การตลาด
- แนวทางแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ

รวม 36 คาบ

3.2 วิเคราะห์เนื้อหา

3.2.1 รูปแบบพฤติกรรมของสุนัข

สันต์ นาคะสุวรรณ (2533 : 15 – 18) กล่าวว่า พฤติกรรมของสุนัขนั้น ไม่ได้ถูกกำหนดโดยสัญชาตญาณเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีปัจจัยต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลของคนด้วย รูปแบบพฤติกรรมธรรมดา ๆ ของสุนัขทุกตัว จะเหมือนกันและแต่ละตัวจะแสดงออกพื้นฐานแบบเดียวกันดังต่อไปนี้

- หางชี้คดตรงเป็นแนวขนานแสดงออกถึงความพอใจ
- หางตั้งตรงเป็นสัญญาณว่ากำลังสนใจหรือตื่นเต้นมากขึ้น
- หางตกลงอยู่ระหว่างขาหลังจะเป็นเครื่องหมายของการสงวนท่าทีหรือความกลัว
- หูตั้งขึ้น ความมั่นใจในตัว ความสนใจ ความพร้อมที่จะปกป้อง

*บทเรียนวิดิทัศน์ เรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้น สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในบทที่ 4 เรื่อง การดูแลและการเลี้ยงดูสุนัข ในหัวข้อ การฝึกสุนัข *

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หูห้อยแกว่งไปมา แสดงถึงความไม่สนใจอารมณ์ปกติตามสบาย
- ความก้าวร้าวโดยการขีดตัวตรง หางตั้ง คอยยืนไปข้างหน้า และขนคอตั้งชันพร้อมกับส่งเสียงขู่
- การขอมแพ้มืออาการคือ สุนัขหมอบลงคอดกอยู่ระหว่างขาหูห้อยหรือวิ่งหนี
- ความเป็นมิตรแสดงกิริยาต้อนรับโดยการแกว่งหางและอ้าปากเล็กน้อย
- ใบหูชี้ไปทางใดทางหนึ่งคือการได้ยินเสียงที่น่าสนใจจากทางนั้น
- การประกาศอาณาเขตโดยวิธีการปีสภาวะรดสถานที่เพื่อประกาศอาณาเขต

3.2.2 วัตถุประสงค์ของการฝึกสุนัข

1. เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการฝึก
2. เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกสุนัข
3. เพื่อให้รู้จักวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกสุนัข
4. เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีการฝึกสุนัข
5. เพื่อให้สุนัขและเข้าใจในคำสั่งพื้นฐาน
6. เพื่อให้สุนัขอยู่ในระเบียบวินัย
7. เพื่อให้สุนัขและคนสามารถอยู่ร่วมกันได้โดยการพึ่งพาอาศัยกัน

3.2.3 หลักการฝึกสุนัข

ตำราญ บรรณกิจโสภณ (2520 : 144) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการฝึกสุนัข มี 3 ประการคือ

1. ความตั้งใจจริง ผู้ฝึกสุนัขจำเป็นต้องมีความตั้งใจอย่างจริงจังในการฝึก โดยต้องมีความอดทนและความพากเพียรต่อความยุ่งยากนานาประการ ต้องมีความสุขุมเยือกเย็น ใช้น้ำเสียงที่ประกอบด้วยความเมตตากรุณา และมีจิตใจสูงพอที่จะเข้าใจได้ว่าสุนัขจะไม่สามารถทำอะไรได้ทุกอย่างทุกอย่างเหมือนกับมนุษย์
2. ความขยันหมั่นเพียร คุณสมบัติของผู้ที่จะทำการฝึกหัดสุนัขมักจะเสียไปทำให้ฝึกสุนัขไม่ได้ผล และทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไปในที่สุด ได้แก่การขาดความขยันหมั่นเพียรและไม่เอาจริงเอาจัง
3. ความรู้ในการฝึก ผู้ที่จะทำการฝึกต้องมีความรู้ความเข้าใจในแบบวิธีการฝึกและให้บทเรียนที่ถูกต้อง จากบทเรียนที่ง่าย ๆ ไปหาบทเรียนที่ยากตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 ถ้อยคำที่ใช้ในการฝึกสุนัข

ตำราญุ บรรณกิจโสภณ (2520 : 145 – 147) กล่าวว่า การฝึกสุนัขเบื้องต้นตั้งแต่อายุ 2 – 6 เดือนนั้นปกติเป็นการฝึกให้ผู้อยู่ในครอบครัวยุติเป็นระเบียบ ถ้อยคำต่าง ๆ ที่ใช้จึงควรอยู่ด้วยความจำกัด การใช้ภาษาในการฝึกหัดนั้นผู้ฝึกจะใช้ภาษาอะไรก็ได้ ตามแต่ผู้เลี้ยงหรือเจ้าของจะถนัด นอกจากชื่อของสุนัขแล้วมีคำที่ต้องใช้ดังนี้

1. คำว่า “อย่า” หรือ “ไม่” จะใช้คำใดคำหนึ่งก็ได้ ไม่ให้ทำสิ่งใดที่ไม่ดีหรือไม่ต้องการ
2. คำว่า “ดี” หรือ “ดีมาก” จะใช้คำใดคำหนึ่งเป็นคำชมเชยหรือเป็นการทำให้สุนัขเข้าใจว่าเป็นการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องแล้ว หรือผู้ฝึกจะใช้มือตบเบา ๆ ที่ไหล่ขาหน้า เพื่อแสดงให้เห็นว่าถูกต้องหรือใช้ได้แล้ว การใช้กิริยาประกอบคำพูดทำให้สุนัขมีความเข้าใจยิ่งขึ้น จึงควรที่ผู้ฝึกจะปฏิบัติควบคู่กันไป
3. คำว่า “มานี่” หรือ “มา” เพื่อให้สุนัขมาหาจะใช้คำเดียวหรือ 2 คำก็ได้ แล้วแต่สะดวก หรือจะใช้คำนำหน้าซึ่งเป็นคำชื่อของสุนัขด้วยก็จะทำให้สุนัขเข้าใจยิ่งขึ้น
4. คำว่า “ไป” หรือ “ไปนอน” คำว่านอนถ้าพูดบ่อย ๆ สุนัขก็จะจำได้หรือบอกว่าเป็นนอนหรือนั่งถ้าพูดบ่อย ๆ สุนัขก็จะจำและทราบความหมายและปฏิบัติตาม

3.2.5 อุปกรณ์และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสุนัข

สมลักษณ์ สว่างโรจน์ (ม.ป.ป. : 37–39) กล่าวว่า การฝึกสุนัขให้เชื่อฟังคำสั่งเบื้องต้นนี้มีส่วนประกอบอันควรพิจารณาด้วยดังนี้

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกสุนัข เป็นอุปกรณ์จำเป็นสำหรับการฝึกสุนัขซึ่งผู้ฝึกควรจัดหา มาไว้ให้พร้อมเพียงพอ
 - โข่คอ ควรจัดหาชนิดที่ทำด้วยโลหะไม่เป็นสนิม และมีห่วง 2 ข้างร้อยผ่านกันเป็นวงกลมใช้สวมคอสุนัขได้ โดยเหลือปลายทางด้านหนึ่งไว้เกี่ยวกับสายจูง
 - สายจูง ควรเป็นชนิดทำด้วยหนัง ถ้าผ้าถักชนิดมีความยาวประมาณ 5 – 6 ฟุต และสายจูงชนิดยาว 25 – 30 ฟุต ควรเป็นชนิดที่มีน้ำหนักเบาและเหนียวพอสมควร
 - หลักสำหรับผูกสุนัขใช้สำหรับผูกสุนัขไว้กลางแจ้ง เมื่อมีการพักระหว่างการฝึก หลักสำหรับผูกนี้ทำด้วยเหล็กตรงปลายแหลมทำใ้ได้ง่ายสำหรับปักดิน ตอนบนของเหล็กมีห่วงหมุนได้รอบตัวสำหรับผูกสายจูงและผูกสุนัขกับหลักนี้ แม้ว่าสุนัขจะหมุนเวียนไปทิศทางใด สายจูงของสุนัขจะไม่พันกับหลักได้เลย

1. สถานที่ฝึก ควรจัดให้มีสถานที่โดยเฉพาะเพื่อให้การฝึกมีสมาธิ สถานที่ซึ่งมีเหตุหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียงรบกวนอื่น ๆ ซึ่งความทำความเข้ายวนให้แก่สุนัข อาจทำให้ความตั้งใจของสุนัขเขวไปได้ ถ้าหากไม่มีสถานที่โดยเฉพาะจะใช้สนามบ้านหรือห้องใดห้องหนึ่งเป็นที่ฝึกก็ได้ โดยไม่มีผู้ใดรบกวนได้เลย พึงระลึกไว้ว่าการฝึกสุนัขให้ได้ผลนั้นต้องจัดสถานที่ให้พ้นจากเหตุรบกวนไม่ให้บุคคลที่ 3 เพิ่มขึ้น และให้ปลอดภัยเสียงต่าง ๆ บริเวณใกล้เคียงด้วยจะดีมาก

2. ผู้ฝึกและวิธีฝึก ผู้เป็นเจ้าของสุนัขนั้นเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดในการฝึกหัดสุนัขเพราะสุนัขจะมีความรักใคร่ในตัวเจ้าของอยู่แล้ว ทำให้สุนัขยินยอมเชื่อฟังคำสั่งโดยง่าย

3.2.6 คำแนะนำในการฝึกสุนัข

สันต์ นาคะสุวรรณ (2540 : 84 - 86) กล่าวว่า ในการดำเนินการฝึกสุนัขท่านควรปฏิบัติตามคำแนะนำต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ทำการฝึกสุนัขจำเป็นต้องออกคำสั่งแก่สุนัขที่รับการฝึกเช่นเดียวกับครูที่สอนนักเรียนเหมือนกันต้องมีท่าทางและกิริยาที่เหมาะสมคล่องแคล่วด้วย
- การออกคำสั่งที่มีเสียงดังพอสมควรและชัดเจนชัดเจนต้องปราศจากการลังเลสงสัยหรือไม่แน่ใจก่อนจะลงมือฝึกควรปล่อยให้สุนัขมีอิสระสักกระยะหนึ่งเสมอเพื่อให้เวลาให้สุนัขได้เตรียมตัวก่อนฝึก
- ควรฝึกสุนัขก่อนเวลาให้อาหารหรือภายหลังที่สุนัขได้กินอาหารแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมงจะทำให้สุนัขไม่เบื่อหน่ายต่อการฝึก ถ้ากินอาหารอิ่มใหม่ ๆ จะทำให้รู้สึกอึดอัดชอบแต่จะนอนไม่เต็มใจฝึก
- การฝึกสุนัขให้เริ่มจากบทเรียนง่าย ๆ ก่อนไปหาบทเรียนที่ยากขึ้นตามลำดับ การฝึกหัดสำหรับบทหนึ่ง ๆ นั้นต้องให้สุนัขปฏิบัติได้ถูกต้องดีเสียก่อนจึงฝึกหัดบทอื่นต่อไป การฝึกหัดครั้งหนึ่งไม่ควรใช้เวลานานเกินกว่า 20 นาที จะทำให้สุนัขเกิดความเบื่อหน่ายในการฝึก
- ในการฝึกถ้าปรากฏว่าสุนัขทำผิด คือปฏิบัติบทเรียนไม่ถูกต้องหรือทำไม่ได้อย่าให้บทฝึกหัดผ่านไป ต้องฝึกหัดให้ถูกต้องและทำได้ดี
- คำสั่งต่าง ๆ เช่น คำว่า “อย่า” “ไม่” “มา” “มานี่” “ไป” “ไปนอน” เหล่านี้เป็นคำสั่งที่สั้นและรัดกุมดีแล้ว อย่าเติมถ้อยคำอื่น ๆ ผลสมไปอีกจะทำให้เป็นประโยคที่ยาวไป สุนัขจะจำคำที่เป็นประโยคยาว ๆ ไม่ได้
- การชมเชยสุนัข สุนัขที่ปฏิบัติภารกิจได้ถูกต้อง เจ้าของหรือผู้ฝึกควรจะกล่าวคำว่า “ดี” “ดีมาก” พร้อมกับใช้มือซ้ายตบบริเวณไหล่บ่าขวาหน้าด้วย เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้กับสุนัขเมื่อสุนัขทำตามคำสั่งได้ถูกต้องนอกจากจะทำความเข้าใจแก่สุนัขโดยตรงแล้วยังนับว่าเป็นการเพิ่มกำลังใจแก่สุนัขอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การฝึกในตอนเช้าและตอนเย็นเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุด ในกลางวันซึ่งปกติอากาศร้อนและอบอ้าว ไม่สมควรจะทำการฝึกสุนัข จะทำให้ผู้ฝึกและสุนัขเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่ายง่าย
- ถ้าสุนัขแสดงอาการเบื่อหน่ายหรือแสดงอาการอันน่าสงสัยว่าจะมีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้น ควรจะงดทำการฝึกหัดโดยทันที

3.2.7 วิธีการฝึกสุนัข

บัณฑิตย์ สุริยพันธ์ (ม.ป.ป. : 81) กล่าวว่า การฝึกสุนัขเริ่มแรกสุดได้แก่ การฝึกสุนัขรู้จักชื่อของตนเอง ชื่อสุนัขเป็นคำง่าย ๆ สั้น ๆ ลูกสุนัขจะจำชื่อของมันได้เร็วมากยังเป็นชื่อที่สั้นกระชับรัด และหนักแน่นเท่าไรมันก็จะยิ่งจำได้มากขึ้นเท่านั้น เมื่อสุนัขจำชื่อของตัวเองได้แล้วจะฝึกต่อไปคือ การฝึกให้สุนัขรู้ว่าสิ่งที่มันทำไปถูกหรือผิด โดยใช้คำพูดว่า “ไม่” เมื่อทำในสิ่งที่เราไม่ต้องการพูดด้วยน้ำเสียงหนักแน่นหรือน้ำเสียงดุ ๆ เพื่อให้มันรู้ว่านายไม่พอใจกับการกระทำของมัน อย่าตีหรือทำร้ายให้สุนัขเจ็บปวด ถ้าหากสุนัขทำได้ตามคำสั่งถูกต้องของผู้ฝึกควรชมเชยมันด้วยน้ำเสียงจริงใจ เช่น “ดี” “ดีมาก” หรือ “เก่งมาก” พร้อมด้วยการตบดินคอบแล้วลูบหัวมันเบา ๆ สุนัขจะรับรู้ถึงการแสดงออกจากใจจริงของผู้ฝึกเพราะมีประสาทที่ไวต่อความรู้สึกของน้ำเสียงมาก คำชมเชยและคำห้ามจำเป็นจะต้องใช้อย่างสม่ำเสมอและให้ถูกต้องเพื่อความสะดวกในการฝึกสุนัขในเรื่องต่อไป

3.2.8 การฝึกสุนัขให้ถ่ายเป็นที่

สันต์ นาคะสุวรรณ (2540 : 86) กล่าวว่า การฝึกสุนัขให้ถ่ายเป็นที่ก่อนอื่นผู้ฝึกต้องกำหนดสถานที่เหมาะสมเอาไว้ เช่น ห้องส้วมหรือมุมใดมุมหนึ่งของบ้านจากนั้นพยายามสังเกตอาการสุนัขว่าต้องการถ่ายหรือยัง ตามปกติถ้าต้องการถ่ายสุนัขจะร้องครางกลมกลืนที่พื้นหรือวิ่งวนเป็นวงกลม สุนัขอายุ 3-6 เดือน จะขับถ่ายประมาณวันละ 5 ครั้ง อายุ 6 เดือนวันละ 4 ครั้ง และสุนัขโตแล้ววันละ 3 ครั้ง เมื่อพบว่าสุนัขต้องการขับถ่ายต้องนำไปสถานที่เตรียมไว้ ทำเช่นนี้ 2-3 ครั้ง สุนัขก็จะจำได้ค่อยปล่อยให้สุนัขถ่ายเรื่อยตามทีต่าง ๆ หากสุนัขทำผิดก็อาจใช้เสียงดุว่าไม่และรีบนำไปสถานที่ถ่ายทุกซ์เมื่อสุนัขถ่ายเสร็จควรชมเชยให้มันเข้าใจว่ามันได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ไม่นานสุนัขก็จะถ่ายเป็นที่ตามต้องการ หากภายหลังพบว่าสุนัขถ่ายผิดที่ควรทำความสะอาดบริเวณนั้นอย่าให้กลิ่นหลงเหลือ เพราะหากสุนัขได้กลิ่นบริเวณนี้อีก จะคิดว่ามันจะสามารถทำเลอะเทอะได้

3.2.9 การฝึกสุนัขให้กินเป็นเวลา

สันต์ นาคะสุวรรณ (2540 : 87) กล่าวว่า การฝึกสุนัขให้กินเป็นเวลาเจ้าของควรกำหนดเวลาให้อาหารสุนัขให้แน่นอน แล้วก็ให้อาหารตามเวลานั้นทุกวัน โดยให้อาหารในภาชนะประจำตัวของสุนัข ผู้ทำการให้อาหารควรเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว และอย่าให้อาหารกับสุนัขพร่ำเพรื่อ นอกเหนือจากเวลาที่กำหนดเอาไว้การฝึกแบบนี้ สุนัขจะเกิดความเคยชิน และไม่ยอมรับอาหารจากผู้อื่นโดยเด็ดขาดเป็นการป้องกันการถูกขโมย

3.2.10 การฝึกสุนัขให้เดินตามสายจูง

บัณฑิต สุริยพันธ์ (ม.ป.ป. : 67 –68) กล่าวว่า การฝึกสุนัขให้เดินตามสายจูง เมื่อผู้จูงสุนัขออกเดินและให้คำสั่งว่า เดินซ้ายหรือเพียงคำใดคำหนึ่งก็ได้สุนัขจะต้องเดินอยู่ด้านซ้ายมือ และส่วนหน้าของสุนัขจะต้องอยู่เสมอรระดับเข่าซ้ายของผู้ฝึก วิธีฝึกคือ ผู้ฝึกอยู่ในท่าเตรียมพร้อม กล่าวคือ สุนัขอยู่ในปลอกคอและอยู่ด้านซ้ายมือของผู้จูง สุนัขควรอยู่ในท่ายืนถ้าหากสุนัขยังนั่งอยู่ผู้ฝึกจะต้องกระตุกสายจูงเบา ๆ และดึงให้ตึง สุนัขจะยืนขึ้นเองเมื่อสุนัขเข้าที่เรียบร้อยแล้วผู้ฝึกเริ่มการเดินด้วยเท้าซ้ายก่อนพร้อมให้คำสั่งว่าซ้ายหรือเดินพร้อมกันนั้นควรกระตุกสายจูงเบา ๆ ด้วยขณะเดินต้องคอยระมัดระวังไม่ให้ส่วนหน้าของสุนัขล้ำจากระดับเข่าซ้ายของผู้ฝึก ถ้าสุนัขเดินเร็วไปต้องออกคำสั่งว่าซ้ายหรือเดินใหม่หรือพร้อมกับกระตุกสายจูงไปด้วยทุกครั้งที่สุนัขเดินล้ำไปข้างหน้า หรือเดินอยู่ห่างจากผู้จูง แล้วผู้ฝึกต้องใช้คำสั่งว่าซ้ายหรือเดินนี้ตลอด การฝึกสุนัขระยะต้นควรให้สุนัขเดินในทางตรงก่อน จนกว่าสุนัขจะเดินตามสายจูงได้ดีขึ้น หากปรากฏว่าสุนัขแสดงอาการสนใจหรือปฏิบัติได้ดีขึ้น ควรให้การชมเชยสุนัขด้วยการใช้มือซ้ายตบตอนไหล่ของขาหน้า และกล่าวว่าดีหรือดีมาก เมื่อเดินตามสายจูงได้ถูกต้องดีแล้วผู้ฝึกควรเริ่มการเดินซ้ายแล้วขวา เดินกลับหลัง เดินวนเป็นเลขแปด แล้วต่อมาจึงเปลี่ยนจังหวะเร็วบ้างช้าบ้าง จนถึงการวิ่งเหยาะ

3.2.11 การฝึกให้สุนัขนั่ง

สันต์ นาคะสุวรรณ (2540 : 88) กล่าวว่า เมื่อผู้จูงให้คำสั่งนั่งสุนัขจะต้องย่อขาหลังลงและคงขาหน้าไว้ เท้าของสุนัขทั้ง 4 จะต้องวางขนานและให้เป็นระดับเสมอกันและตำแหน่งของสุนัขนั้นจะต้องอยู่ระดับเข่าซ้ายของผู้จูงไม่ล้ำไปข้างหน้า หรือด้านหลังของผู้จูงวิธีฝึกเมื่อผู้ฝึกนำสุนัขเดินอยู่นั้นผู้จูงจะออกคำสั่งหยุดและสุนัขจะหยุดและยืนอยู่ต่อเมื่อผู้ฝึกออกคำสั่งให้นั่งแก่สุนัขสุนัขจึงจะนั่งลงในท่าที่ถูกต้องเมื่อผู้ฝึกออกคำสั่ง นั่ง แล้วสุนัขยังไม่ยอมนั่ง ให้ผู้ฝึกกระตุกสายจูงเตือนเบา ๆ และยกสายจูงให้ตึง และใช้มือซ้ายกดโน้มตอนท้ายของสุนัขพร้อมกับให้คำสั่งนั่ง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดต่อกัน และต้องตรวจดูตำแหน่งของสุนัข และการวางเท้าของสุนัขด้วยถ้าสุนัขทำท่าไม่ถูกต้อง
เลื่อนตัวผู้ฝึกเข้าไปหาสุนัข จงตั้งต้นใหม่และจงสอนให้สุนัขเข้าใจว่าการกระทำที่แล้วมาไม่ถูกต้อง

3.2.12 การฝึกหัดให้สุนัขหมอบ

สันต์ นาคะสุวรรณ (2533 : 83 – 84) กล่าวว่า เมื่อผู้จงให้คำสั่งว่า หมอบ สุนัขจะต้อง
หมอบลงอย่างมีระเบียบโดยย่อขาหลังลง และผู้ขาหน้าทอดวางไปข้างหน้าเป็นแนวตรง น้ำหนัก
ตัวอยู่ตรงข้อพับขาหน้าและตำแหน่งของสุนัขจะต้องทาบขนานไปกับตำแหน่งของผู้จงแล้วผู้ฝึก
อาจสั่งให้สุนัขหมอบลงได้ในขณะที่สุนัขขู้อยู่ในทำนัง และคงรักษาสวนหน้าของสุนัขไว้ในระดับ
เง่าซ้ายของผู้ฝึกเช่นในบทการฝึกให้สุนัขนั่ง วิธีฝึก โดยปกติสุนัขที่ได้รับการฝึกใหม่ สุนัขจะ
ได้รับการฝึกให้หมอบ โดยการปฏิบัติติดต่อกันกับในทำนังเสียก่อน ในระยะต้นต่อเมื่อสุนัขสามารถ
ปฏิบัติได้ถูกต้องและแน่นอน ในที่นี้จึงจะให้คำแนะนำที่ต่อเนื่องกันกับทำนัง เมื่อสุนัขได้ถูกสั่งให้
นั่งลงโดยเรียบร้อยแล้ว ผู้ฝึกจึงให้คำสั่ง หมอบ ค่อยไปพร้อมกับใช้มือซ้ายกดโน้มตรงไหล่ขาหน้า
ของสุนัขลงไป และให้คำสั่ง หมอบ ๆ ติดต่อกันไป จนกว่าสุนัขจะหมอบลงได้เรียบร้อย ถ้าสุนัข
ยังไม่เข้าใจจงหย่อนสายจูงลงไปเสมอพื้นแล้วใช้เท้าซ้ายของผู้ฝึกเหยียบสายจูงไว้ และออกคำสั่ง
ให้หมอบพร้อมกันนั้นให้ค่อย ๆ ดึงสายจูงด้วยมือขวาสายจูงจะดึงส่วนคอของสุนัขให้โน้มต่ำลง
โดยขยับขึ้นไม่ได้ เมื่อสุนัขหมอบลงแล้วหากปรากฏส่วนขาไม่อยู่ในระเบียบต้องจัดให้เสียในตอนนี้
บางครั้งสุนัขจะหมอบชนิดเกือบนอนลงไปกับพื้น ต้องจัดลำตัวของสุนัขให้อยู่ในลักษณะหมอบ
จริง ๆ ด้วย เสร็จแล้วควรสั่งให้สุนัขนั่ง และเดิน หุค่นั่งและหมอบเป็นการทบทวนบทเรียนเก่าไป
ในตัว

3.2.13 การฝึกให้สุนัขคอย

บัณฑิตย์ สุริยพันธ์ (ม.ป.ป. : 68) กล่าวว่า เมื่อผู้จงให้คำสั่งแก่สุนัขว่าคอย สุนัขจะถูก
ปล่อยให้อยู่โดยลำพังปราศจากสายจูงผู้จงจะละทิ้งสุนัขออกไปยังตำแหน่งที่กำหนดไว้ และให้
บุคคลแปลกหน้าไปเดินวนหรือเรียกในระหว่างไม่เกิน 2 เมตร สุนัขจะต้องไม่เคลื่อนจากตำแหน่ง
ที่ตั้งให้คอยอยู่ วิธีฝึกคือ การฝึกให้สุนัขคอยนั้นอาจทำได้ใน 3 กรณี คือ เมื่อสุนัขยืนอยู่นิ่งอยู่
หรือหมอบอยู่ในการฝึกครั้งแรก เมื่อผู้จงได้นำสุนัขมาหยุดโดยปกติแล้วควรให้สุนัขนั่งหรือหมอบ
อยู่ในเมื่อได้เริ่มทำการฝึก ผู้ฝึกจะคอย ๆ เลื่อนตัวออกมาอยู่หน้าสุนัขโดยก่อนสายจูงออกตามด้วย
และในขณะเดียวกันให้คำสั่งคอยและใช้มือขวาทำสัญญาณห้ามโดยพลิกฝ่ามือขึ้น เป็นท่าทาง
ประกอบ โดยวิธีนี้ผู้ฝึกจะคอย ๆ เลื่อนตัวออกไปให้ห่างทีละน้อย ๆ ให้คำสั่งว่าคอย โดย
สม่ำเสมอต่อเมื่อสุนัขเข้าใจดีแล้วจึงเปลี่ยนใช้สายจูงชนิดยาวแทนสายจูงอันสั้น เมื่อสุนัขถูกฝึกให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอยอยู่ในท่าหมอบได้ดีแล้ว การฝึกให้สุนัขคอยในท่าอื่นหรือนั่ง เป็นการฝึกโดยการดำเนินแบบ เช่นเดียวกัน แต่สุนัขจะปฏิบัติตามได้ดีขึ้นเนื่องจากได้มีความเข้าใจเบื้องต้นมาบ้างแล้ว จะช่วยให้ การฝึกง่ายขึ้น

3.3 กำหนดภาพที่จะถ่าย

การกำหนดภาพต่าง ๆ ในการถ่ายทำ จะยึดตามวัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอนในวิชาการ เลี้ยงสุนัข

ในการผลิตบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น ได้กำหนดภาพที่จะถ่ายไว้ดังนี้ คือ

1. ภาพลักษณะของสุนัขที่อยู่กับเจ้าของ
2. ภาพที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มของสุนัข
3. ภาพสุนัขหุตั้งขึ้น
4. ภาพใบหูของสุนัขชี้ไปทางใดทางหนึ่ง
5. ภาพการแกว่งหูของสุนัข
6. ภาพแสดงความรักของสุนัข
7. ภาพการปีสวาระของสุนัข
8. ภาพพฤติกรรมการยอมแพ้ของสุนัข
9. ภาพแสดงความเป็นมิตร
10. ภาพการทำโทษสุนัข
11. ภาพการชมเชยสุนัข
12. ภาพการเรียกสุนัข
13. ภาพอุปกรณ์ในการฝึกสุนัข
 - โซ่คอ
 - สายจูง
 - หลักผูก
14. ภาพบรรยากาศของสถานที่ฝึกสุนัข
15. ภาพการให้สุนัขให้รู้จักชื่อตัวเอง
16. ภาพการฝึกสุนัขให้จับถ่ายให้เป็นที่
17. ภาพการฝึกสุนัขกินให้เป็นเวลา
18. ภาพการฝึกสุนัขให้เดินในสายจูง
19. ภาพการฝึกหยุดในสายจูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20. ภาพการฝึกให้นั่ง
21. ภาพการฝึกให้หมอบ
22. ภาพการฝึกให้คอย
23. ภาพสุนัขสวัสดิ์

3.4 คำบรรยายประกอบบทเรียนวิดีโอที่สนเรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
1		สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	ดนตรี
2		เสนอ บทเรียนวิดีโอที่สนเรื่องการฝึกสุนัขเบื้องต้น (อักษรกราฟฟิก)	ดนตรี
3		จัดทำโดย นางสาวสมจิตร ทองคา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น อาจารย์ภัคพงศ์ ปวงสุข (อักษรกราฟฟิก)	ดนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
4	MS.	เก็บภาพลักษณะของสุนัขที่อยู่กับ เจ้าของ	ปัจจุบันสุนัขมีส่วนเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะสุนัขเป็นเพื่อนแท้ ซื่อสัตย์ เป็นผู้พิทักษ์คุ้มครองภัยให้กับมนุษย์ เป็นผู้ช่วยเหลือ มีความกตัญญูรู้คุณ คุณสมบัติในตัวสุนัขนั้นวันจะเพิ่มพูน มีค่าสำหรับมนุษย์ มนุษย์จึงต้องรู้จักใช้สุนัขให้เป็นประโยชน์และศึกษาวิธีการสอนให้สุนัขฉลาด เพื่อให้ทำตามเจ้าของ ให้สามารถใช้งานได้นานาประการ
5	MS. MS.	- อัดภาพจากเทปที่มีสุนัขเกี่ยวข้อง - สุนัขคาบหนังสือพิมพ์	สุนัขเป็นสัตว์ที่เฉลียวฉลาด มีไหวพริบและมีความทรงจำดี สามารถฝึกให้เชื่อฟังคำสั่ง เราจึงควรหัดและฝึกสุนัขที่เลี้ยงไว้ตามสมควร สุนัขที่ผ่านการฝึกจะเป็นสุนัขที่น่ารัก และสุนัขเองก็คู่จะมีความสุขมากขึ้น เนื่องจากมีสัญชาตญาณในการที่จะเอาใจและใกล้ชิดกับเจ้าของอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังทำให้สุนัขสามารถอยู่ร่วมในสังคมมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
6	LS.	รูปแบบพฤติกรรมของสุนัข - การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มของ สุนัข	ศึกษาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ของสุนัข แสดงว่าสุนัขยังคงมีคุณ สมบัติต่าง ๆ ของสุนัขป่าไว้อย่าง เหนียวแน่น แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์อยู่ ร่วมกันกับมนุษย์มาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม พฤติกรรมของสุนัขนั้นไม่ได้ถูก กำหนดโดยสัญชาตญาณแต่เพียงอย่าง เดียว แต่ยังมีปัจจัยต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม และอิทธิพลของคนด้วย
7	CU.	หูตั้งขึ้น	หูตั้งขึ้น เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงความมั่นใจในตัวเอง ความสนใจ ความพร้อมที่จะปกป้อง
8	CU.	ใบหูชี้ทางใดทางหนึ่ง	สุนัขหูชี้ไปทางใดทางหนึ่ง แสดงว่า สุนัขได้ยินเสียงที่น่าสนใจจากทางนั้น เป็นเสียงที่ดึงดูดความสนใจของสุนัข
9	CU.	หูห้อยแกว่งไปมา	ใบหูสุนัขแกว่งไปมา เป็นพฤติกรรม ที่แสดงถึงความไม่สนใจ เป็นอารมณ์ ปกติตามสบาย
10	CU.	การแสดงความรักของสุนัข	สุนัขจะใช้ลิ้นเป็นสื่อแสดงออก เมื่อ สุนัขจะเข้ามาเลียหรือเดินมาคลอเคลีย ที่ขาของเจ้าของสุนัข แสดงว่าสุนัข ต้องการแสดงความรัก ซึ่งเป็น อากัปกริยาที่ได้มาจากบรรพบุรุษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
11	CU.	การทำเครื่องหมายด้วยกลิ่น - สุนัขกำลังปีสภาวะ	สุนัขจะพบสิ่งใหม่ได้ด้วยการใช้จมูก ซึ่งสามารถอ่านเครื่องหมายที่สุนัขตัว อื่นทิ้งไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ เสาไฟฟ้าสำหรับสุนัขตัวผู้การทิ้งเครื่อง หมายเป็นการบอกอาณาเขตของมัน
12	MS.	การขอมแพ้	สุนัขจะแสดงอาการขอมแพ้ คือ สุนัข จะหมอบลง คอคอกอยู่ระหว่างขา หูต่ำ หรือวิ่งหนี
13	CU.	การแสดงความเป็นมิตร	การแสดงความเป็นมิตร สุนัขจะแสดง กิริยาต้อนรับ โดยการกระดิกหางและ อ้าปากเล็กน้อย
14		อุปกรณ์และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกสุนัข (อักษรกราฟฟิค)	ดนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
15	CU. CU. CU.	ช็อต - แบบโลหะ - แบบหนัง - แบบผ้า	อุปกรณ์และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกสุนัข ช็อต มี 3 ชนิด คือ 1. แบบโลหะ มี 2 เกรด คือเกรด A และ เกรด B เกรด A ถ้าเป็นแสดน เลสแท้จะไม่ขึ้นสนิมและอายุการ ใช้งานนาน เกรด B เป็นเหล็กชุบ ขึ้นสนิมง่าย 2. แบบหนัง (ปลอกคอ) 3. แบบผ้า ราคาถูก หาซื้อง่าย มี ลักษณะสวยงาม จุดประสงค์ของการใช้ แบบโลหะใช้ในการฝึก ส่วนแบบ หนังและแบบผ้าใช้เพื่อความสวยงาม
16	MS. MS. MS.	สายจูง - แบบโลหะ - แบบผ้า - แบบหนัง	สายจูง มี 3 ชนิด คือ - แบบโลหะ ใช้ล่ามเข้าหลัก หรือ อาบนํ้า ดากแดด - แบบผ้า จูงไปข้างนอก - แบบหนัง นิยมใช้แบบโลหะเพราะสามารถใช้ งานได้ทุกงาน
17	LS. (Zoom – CU.)	หลักสำหรับผูกสุนัข - หลักผูกสุนัขกลางแจ้ง - ห่วงหมุนบนหลัก	หลักสำหรับผูกสุนัข ใช้สำหรับผูก สุนัขไว้กลางแจ้ง เมื่อมีการพักระหว่าง การฝึก หลักนี้ทำด้วยเหล็กตรงปลาย แหลม ทำได้ง่ายสำหรับปึกคิน ตอนบน ของเหล็กมีห่วงหมุนได้รอบตัวตัว สำหรับถือช็อตล่าม และถือช็อต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
18	Pan รอบดู บรรยากาศ	สถานที่ฝึกสุนัข - สนามฝึก	ควรจัดให้มีสถานที่ฝึกโดยเฉพาะจะ ให้สนามหน้าบ้าน หรือ ห้องใดห้อง หนึ่งก็ได้ การฝึกสุนัขให้ได้ผลดีนั้น ต้องจัดสถานที่ให้พ้นจากเหตุรบกวน และปลอดภัยเสียงต่าง ๆ เพื่อให้สุนัข มีสมาธิยิ่งขึ้น
19	MS.	ผู้ฝึกสุนัข เจ้าของศูนย์ฝึกสุนัขพิริตชัยกำลัง หยอกเล่นกับสุนัขในฟาร์ม และ ให้สุนัขไปคาบหนังสือพิมพ์	ผู้เป็นเจ้าของสุนัขเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุด ในการฝึกหัดสุนัขเพราะสุนัขจะมีความ รักใคร่ในตัวเจ้าของอยู่แล้ว ทำให้สุนัข ยินยอมเชื่อฟังคำสั่งโดยง่าย
20		หลักการฝึกสุนัขเบื้องต้น (อักษรกราฟฟิก)	ดนตรี
21		หลักการสำคัญของการฝึกสุนัข - เก็บภาพที่เกี่ยวข้องกับสุนัขและ การฝึกสุนัข	พฤติกรรมของสุนัขแล้ว ในขั้นต่อไป ควรทราบคือหลักการสำคัญของการฝึก สุนัข ได้แก่ 1. ผู้ฝึกจะต้องมีความรัก และรู้ถึง พฤติกรรมการแสดงออกของสุนัข ความตั้งใจในการฝึกสุนัข ต้องมีความ อดทน และพากเพียรต่อความยุ่งยาก นานาประการ มีความสุขุม เยือกเย็น และมีความกรุณาต่อสุนัข 2. วิธีการฝึกที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
22	MS. MS.	การทำโทษ โดยใช้คำสั่งว่า อย่า หรือไม - กระตุกสายจูง - ใช้มือขยำที่หนังคอสุนัข	การทำโทษสุนัข ด้วยคำสั่ง อย่า หรือ ไม จะใช้คำสั่งใดคำสั่งหนึ่งก็ได้เพื่อไม่ ให้สุนัขทำสิ่งใดที่ไม่ดีหรือไม่ต้องการ โดยการกระตุกสายจูงคอสุนัขพร้อมกับ คำสั่งว่า ไม หรือใช้มือขยำที่หนังคอสุนัข พร้อมออกเสียงอย่าหรือไม
23	CU.	การชมเชย ใช้คำสั่ง ดี หรือ ดี มาก - ผู้ฝึกใช้มือตบไหล่ขาหน้า ของสุนัข	การชมเชย เมื่อสุนัขทำถูก จะใช้คำใดคำ หนึ่งก็ได้ เป็นการชมเชยหรือเป็นการฝึก ให้สุนัขเข้าใจได้ว่าปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แล้วโดยผู้ฝึกจะใช้มือตบเบา ที่ไหล่ขา หน้า เพื่อแสดงให้เห็นว่าถูกต้องหรือใช้ ได้แล้ว การใช้กิริยาประกอบคำพูด ทำให้ สุนัขมีความเข้าใจยิ่งขึ้น จึงควรปฏิบัติ ควบคู่กันไป
24	CU. LS.	คำสั่ง มานี้ หรือ มา จิด - ครูฝึกเรียกสุนัขให้มาหาครูฝึก	คำสั่งมานี้ หรือ มา หรือ จิด เพื่อให้สุนัข มาหา จะใช้คำใดก็ได้แล้วแต่สะดวกหรือ ใช้คำนำหน้าเป็นชื่อของสุนัข ก็จะทำให้ สุนัขเข้าใจยิ่งขึ้น
25		วิธีการใส่โซ่คอและสายจูงครั้ง แรก	ลูกสุนัขมักมีพฤติกรรมไม่ยอมรับโซ่คอ และสายจูงมักจะร้อง วิธีปฏิบัติ คือ เมื่อใส่ โซ่คอและสายจูง ควรปล่อยให้ลูกสุนัข เกิดความคุ้นเคยและปล่อยจูงไปตามใจ ก่อน
26		การฝึกสุนัขให้รู้จักชื่อตัวเอง	ชื่อสุนัขควรเป็นชื่อง่าย ๆ สั้นๆ ลูก สุนัขจะจำชื่อ ได้เร็วมากยิ่งขึ้น และควร เรียกชื่อสุนัขบ่อย ๆ เพื่อให้สุนัขคุ้นเคย และจำชื่อ ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
27	MS.	การฝึกสุนัขให้จับถ่ายเป็นที่ - ถ่ายตามบรรยากาศ	การฝึกสุนัขให้จับถ่ายเป็นที่ ก่อนอื่นผู้ฝึกต้องกำหนดสถานที่เหมาะสมเอาไว้ อาจเป็นห้องส้วมหรือมุมห้องด้านใดด้านหนึ่งของบ้านจากนั้นพยายามสังเกตอาการว่าสุนัขต้องการถ่ายหรือยัง เมื่อพบว่าสุนัขต้องการจับถ่ายต้องนำไปสถานที่ที่เตรียมไว้ ทำเช่นนี้ 2 – 3 ครั้ง สุนัขก็จะจำ เมื่อสุนัขถ่ายเป็นที่ควรชมเชยสุนัข เพื่อให้เขารู้ว่าทำถูกต้องแล้ว หากพบว่าสุนัขถ่ายไม่เป็นที่ควรทำความสะอาดบริเวณนี้ออกให้หมดอย่า ให้มันคิดว่าทำเลตรงไหนก็ได้
28	MS.	การฝึกสุนัขให้กินเป็นเวลา - ถ่ายภาพตามบรรยากาศ	เจ้าของควรกำหนดเวลาให้อาหารสุนัขที่แน่นอน และให้อาหารตามเวลานั้นทุกวัน โดยคนให้อาหารควรเป็นเจ้าของและอย่าให้อาหารสุนัขพรีหรือ การฝึกแบบนี้จะทำให้สุนัขเกิดความเคยชิน และไม่ยอมรับอาหารจากผู้อื่นโดยเด็ดขาด เป็นการป้องกันการถูกวางยาเมื่อ
29	CU.	- การฝึกสุนัขในคำสั่งต่าง ๆ	ครูฝึกสุนัขให้เชื่อฟังในคำสั่งต่าง ๆ เช่น การเดิน นั่ง หยุด หมอบ คอย มา การฝึกนี้จะเริ่มฝึกเมื่อสุนัขมีอายุ 4 เดือนขึ้นไป การฝึกสุนัขนั้นควรทำตามขั้นตอน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
30	MS. MS. CU. MS.	1. การฝึกสุนัขให้เดินในสายจูง - สุนัขอยู่ในท่าเตรียม - สุนัขเดิน - การกระตุกจูงเบา ๆ - ชมเชยสุนัขด้วยการตบดิน แขนขาหนาเบา ๆ พร้อมพูด ว่าดีมาก	ให้สุนัขอยู่ทางด้านซ้ายของผู้ฝึก ให้คำสั่ง “เดิน” เพียงคำสั่งเดียวแล้วเริ่มออกเดิน อาจต้องดึงสายจูงเล็กน้อยเพื่อให้สุนัขทำ ตามพยายามเดินช้า ๆ อย่างระมัดระวัง ถ้าสุนัขไม่ทำตามให้กระตุกสายจูงเบา ๆ อย่าให้สุนัขเดินนำหน้าหรือออกห่างไป อย่างแรงฝีเท้าหรือวิ่งตาม ค่อย ๆ ดึงสาย จูงให้กลับมาหรือเดินช้าลง พยายามเดินคู่ กันตลอด และควรชมเชยทุกครั้งที่สุนัข ปฏิบัติได้ถูกต้อง
31	MS.	2. การฝึกหยุดในสายจูง - ครูฝึกปฏิบัติพร้อมบรรยาย ตามคำบรรยาย	เมื่อสุนัขเดินมาได้ระยะหนึ่งให้จับเท้า หยุดพร้อมกับออกคำสั่ง “หยุด” และดึง สายจูง สุนัขจะหยุด แล้วให้รางวัลโดย การตบเบา ๆ ที่ไหล่ซ้ายหรือคำชมว่า “ดีมาก” ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้งสุนัขจะหยุด ได้เองหลังออกคำสั่งโดยไม่ต้องดึงสายจูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
32	MS. CU. LS.	3. การฝึกให้นั่งในสายจูง - สุนัขยืน - การกดท้ายสุนัขให้นั่ง - การชมเชย	คนตรี การฝึกสุนัขให้นั่ง หลังจากฝึกสุนัข หยุดได้แล้ว ในขั้นต่อไปคือ การฝึกให้ นั่ง เริ่มจากสั่งให้สุนัขหยุด จากนั้นออก คำสั่ง “นั่ง” พร้อมกับดึงสายจูงขึ้น ขณะ เดียวกันใช้มือซ้ายกดท้ายสุนัขลงไป แต่ อย่าให้สุนัขลงไปหมอบ ถ้าสุนัขหมอบ ลง ให้กระตุกสายจูงขึ้น จนกระทั่งสุนัข ลุกขึ้นแล้วนั่ง ถ้าสุนัขทำถูกต้องให้ชม เชย ถ้าสุนัขเคลื่อนที่ ก็ออกคำสั่งย้ำให้ สุนัขเข้าใจและสุนัขจะปฏิบัติได้โดยไม่ ต้องกดหลังและอย่าลืมชมเชยเมื่อสุนัข ทำถูกทุกครั้ง
33	CU. CU. MS. CU.	4. การฝึกให้หมอบในสายจูง ถ่ายตามคำบรรยาย - การจับขาสุนัขให้หมอบ - สัญญาณมือ - การเลื่อนสายฝึกไปได้เท่าซ้าย ของสุนัข - ภาพอื่น - การชมเชยเมื่อสุนัขทำถูก	ผู้ฝึกต้องคุกเข่าอยู่ด้านข้างและจับขา หน้าของสุนัขด้วยมือแต่ละข้าง โดยจับ ตรงเหนือข้อศอก ยกขาสุนัขขึ้น แล้วดึง ลงมาติดพื้นเพื่อให้สุนัขรู้ว่าทำนี่เป็นท่า หมอบ ออกคำสั่ง “หมอบ” พร้อมกับทำ สัญญาณมือ โดยยกมือขึ้น คว่ำฝ่ามือ แล้วโบกลง หลังจากสุนัขเริ่มทำท่า หมอบแล้ว ให้เลื่อนสายฝึกไปอยู่ใต้เท้า ซ้าย แล้วออกคำสั่ง “หมอบ” แล้วจึง ชมเชยทุกครั้งที่สุนัขทำถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
34	MS. MS. MS. MS. MS. MS.	5. การฝึกให้คอยในสายงู ถ่ายภาพตามคำบรรยาย - ยืนคอย - สุนัขนั่งคอย - นอนคอย - สุนัขหมอบคอย - สัญญาณมือ - การชมเชยด้วยการตบต้น แขนหน้าเบาๆ	เมื่อสุนัขนั่งและหมอบ ตามคำสั่งได้ แล้ว จึงทำการฝึกให้คอย โดยออกคำสั่ง “คอย” พร้อมกับสัญญาณมือ ด้วยมือ ขวา หันหน้ามือไปทางสุนัข การตั้งสุนัข คอยในตอนแรกให้ก้าวขามาข้างหน้า 1 ก้าว แล้วหันหน้ากลับไปทางสุนัข ออก คำสั่ง “คอย” หากสุนัขขยับตัว ก็ให้ออก คำสั่งว่า “ไม่” แล้วตามด้วยคำว่า “คอย” ทำเช่นนี้หลาย ๆ ครั้ง พร้อมกับเพิ่ม ระยะทางให้ห่างสุนัขจนสุดสายฝึก และ เพิ่มเวลาการให้สุนัขคอย เมื่อสุนัขทำถูก ต้องให้รางวัลทุกครั้งเมื่อสุนัขปฏิบัติ ตามคำสั่งต่าง ๆ เมื่ออยู่ในสายงูได้ถูก ต้องแล้ว ในขั้นต่อไปก็อาจจะฝึกสุนัข ในคำสั่งต่างๆเหมือนคำสั่งแรก ๆ โดย การปลดสายงูออกจากคอสุนัข แล้วตั้ง ให้สุนัขปฏิบัติตามคำสั่งต่าง ๆ ส่วนวิธี การฝึกก็จะคล้ายกับการฝึกให้สุนัขขอยู่ ในสายงูเพียงแต่เอาสายงูออกเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
35		ประมวลภาพทั้งหมดที่มีอยู่แล้ว นำมาแทรกขณะบรรยาย	<p>ในการฝึกสุนัขควรฝึกในตอนเช้าและตอนเย็น เพราะอากาศไม่ร้อน ทำให้สุนัขมีสมาธิในการจำได้ดีขึ้น การฝึกแรกสุด คือ การฝึกให้สุนัขจำชื่อของตนได้ก่อน ชื่อควรเป็นชื่อสั้น ๆ ง่าย ๆ เมื่อสุนัขจำชื่อได้แล้ว การฝึกในขั้นต่อไปคือ ฝึกให้สุนัขรู้ว่าสิ่งที่ทำให้ ถูกหรือผิดโดยใช้คำพูดว่า “ไม่” เมื่อสุนัขทำในสิ่งที่ไม่ต้องการ ไม่ควรตีหรือทำร้ายให้สุนัขเจ็บปวด ถ้าสุนัขทำได้ตามคำสั่ง ควรชมเชยด้วยน้ำเสียงที่จริงใจ อย่าเสแสร้งเป็นอันขาด เพราะสุนัขมีประสาทที่ไวต่อความรู้สึก การฝึกในบทเรียนต่อไปคือ การฝึกให้สุนัขถ่ายเป็นที่และการฝึกให้กินอาหารเป็นเวลา ตลอดจนให้สุนัขเดิน หยุด นั่ง หมอบ คอยในสายจูง หลังจากทำตามที่สุนัขทำตามคำสั่งเมื่ออยู่ในสายจูงได้ถูกต้องแล้ว ขั้นต่อไปก็ฝึกให้สุนัขปฏิบัติตามคำสั่งนอกสายจูง การฝึกสุนัขแต่ละบทเรียนตลอดจนให้สุนัขผ่านทุก ๆ บทเรียน ไม่ควรจะผ่านไปเรียนบทเรียนอื่น โดยที่สุนัขยังทำไม่ได้ถูกต้อง ในการฝึกแต่ละบทเรียนไม่ควรใช้เวลานานเกินไป เพราะจะทำให้สุนัขเกิดการเบื่อหน่าย และไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ขณะฝึกต้องใจเย็นและต้องให้ความรักแก่สุนัขด้วยการฝึกจึงจะประสบความสำเร็จ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	Camera Movement	ภาพ	คำบรรยาย
36		<p>ขอขอบคุณ ศูนย์ฝึกผู้นำพิชิตชัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณสมชาย เลิศอารีศรีสุข 2. คุณกุมารี ปานทอง 3. คุณยุทธพงศ์ พรหมโสภา อาจารย์ที่ปรึกษา <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น 2. อาจารย์ภักพงศ์ ปวงสุข และผู้อำนวยการความสะอาด ในด้านต่าง ๆ ทุกท่าน (อักษรกราฟฟิค) 	คนตรี
37		<p>สวัสดิ์ (อักษรกราฟฟิค)</p>	คนตรี

3.5 ขั้นตอนการถ่ายทำวิดีโอ

3.1.5 อุปกรณ์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อวิดีโอที่มีดังต่อไปนี้

1. กล้องบันทึกภาพวิดีโอ พร้อมขาตั้งและแบตเตอรี่
2. เครื่องเล่นเทปบันทึกภาพ
3. มอนิเตอร์ที่ใช้สำหรับคุณภาพเวลาถ่าย
4. ระบบการให้แสงสว่าง แฟลช จอสะท้อนแสง (เพื่อลดความหยาบของแสง)
5. ไมโครโฟน
6. อุปกรณ์เครื่องเขียน กระดาษ
7. อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ม้วนวิดีโอ เทปบันทึกเสียง แผ่นดิस्क

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 วิธีการดำเนินการ

- 1) กำหนดหัวข้อการทำปัญหาพิเศษ
- 2) ศึกษาหลักการ กระบวนการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการทำวิดีโอ
- 3) ศึกษาหลักสูตร และเนื้อหาการเลี้ยงสุนัข ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยเน้นหัวข้อการฝึกสุนัข
- 4) จัดทำโครงการการทำปัญหาพิเศษ
- 5) เขียนบทรายการบทเรียน วิดีทัศน์ ตามแบบฟอร์มการเขียนบทรายการวิดีโอ
- 6) วางแผนการผลิต โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการผลิต กำหนดหัวข้อ กำหนดบุคคลเป้าหมาย รวมทั้งการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่จะช่วยเหลือในการผลิต
- 7) เตรียมการบันทึกเทปโทรทัศน์ เช่น สถานที่ อุปกรณ์ ผู้แสดง และงบประมาณ
- 8) ดำเนินการผลิตรายการวิดีโอ ประกอบการเรียนการสอนเรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น ตามขั้นตอนการผลิตที่ได้วางแผนไว้ในข้อ 6
- 9) ดำเนินการบันทึกเทปแบบ U- matic ทั้งภาพและเสียง
- 10) ลำดับภาพให้เป็นไปตามบทรายการบทเรียนวิดีโอ
- 11) บันทึกเสียง และประกอบเสียงให้สมบูรณ์ ทั้งเสียงจริง เสียงคำบรรยาย และเสียง เพลงประกอบ
- 12) นำมาฉายเพื่อการตรวจสอบ และแก้ไขเบื้องต้นให้เรียบร้อย
- 13) นำเทปต้นแบบที่เป็นเทปแบบ U- matic มาสำเนาเป็นแบบ VHS นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์
- 14) ประเมินคุณภาพของวิดีโอ โดยประเมิน 2 ด้านคือ ด้านเนื้อหาและด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ)
- 15) จัดทำรูปเล่มปัญหาพิเศษ
- 16) ตรวจสอบภาคเอกสารและชุดวิดีโอ ให้พร้อมที่จะนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อประเมินผล
- 17) ส่งปัญหาพิเศษรูปเล่มที่สมบูรณ์ พร้อมวิดีโอ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การตรวจสอบอุปกรณ์และการแก้ไข

4.1 วิธีการตรวจสอบอุปกรณ์

การตรวจสอบอุปกรณ์และการแก้ไข โดยการประเมินคุณภาพของวิดิทัศน์ โดยใช้ตารางประเมินคุณภาพ ซึ่งการประเมินวิดิทัศน์ชุดนี้ได้ทำการประเมิน 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา และด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ) ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินมีดังนี้

4.1.1 เกณฑ์การประเมินทางด้านเนื้อหา คือ

- เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์
- ระยะเวลาในการนำเสนอ
- ความยาวของเนื้อหา
- การลำดับเนื้อหา

4.1.2 เกณฑ์การประเมินทางด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ)

- รูปแบบของรายการ
- การนำเข้าสู่เรื่องราว
- การลำดับเนื้อหา
- ระยะเวลาการนำเสนอ
- คำบรรยาย
- ภาพคมชัด
- สีสีนของภาพ
- ระดับเสียงดนตรีประกอบคำบรรยาย
- ความเข้าใจขณะบรรยาย
- ขนาดของภาพ
- ความเหมาะสมของแสงสีเสียง

ประเมินโดยผู้มีความรู้ทางการฝึกสุนัข จากศูนย์ฝึกสุนัขพิชิตชัย และผู้มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินด้านเนื้อหา

- ดี หมายถึง มีความเหมาะสม
 ปานกลาง หมายถึง ยังไม่สมบูรณ์ แต่สามารถใช้เป็นสื่อการสอนได้
 แก้ไข หมายถึง ต้องทำการแก้ไขใหม่ เพราะไม่สามารถที่จะใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนได้

รายการประเมิน	ดี	ปานกลาง	แก้ไข	หมายเหตุ
เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์				
ระยะเวลาในการนำเสนอ				
ความยาวของเนื้อหา				
การลำดับเนื้อหา				

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ)

- ดี หมายถึง มีความเหมาะสม
 ปานกลาง หมายถึง ยังไม่สมบูรณ์ แต่สามารถใช้เป็นสื่อการสอนได้
 แก้ไข หมายถึง ต้องทำการแก้ไขใหม่ เพราะไม่สามารถที่จะใช้เป็นสื่อการสอนได้

รายการประเมิน	ดี	ปานกลาง	แก้ไข	หมายเหตุ
รูปแบบของรายการ				
การนำเข้าสู่เรื่องราว				
การลำดับเนื้อหา				
ระยะเวลาการนำเสนอ				
คำบรรยาย				
ภาพคมชัด				
สีทันของภาพ				
ระดับเสียงดนตรีประกอบคำบรรยาย				
ความเข้าใจขณะบรรยาย				
ขนาดของภาพ				
ความเหมาะสม แสง สี เสียง				

ข้อเสนอแนะ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการประเมินและการแก้ไข

จากการประเมินด้านเนื้อหา สิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุงคือ การลำดับเนื้อหาของเรื่องไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ส่วนการประเมินด้านเทคโนโลยีสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุงคือการบันทึกเสียงและความคมชัดของภาพ โดยลดการก๊อปปี้ให้น้อยลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานจัดทำบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น ผู้จัดทำได้ทำขึ้นเพื่อเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนวิชา การเลี้ยงสุนัข (รหัส25013216) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ในการจัดทำปัญหาพิเศษ บทเรียนวีดิทัศน์เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น เริ่มตั้งแต่การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสุนัข และเกี่ยวข้องกับการผลิตวีดิทัศน์ เพื่อการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา การเลี้ยงสุนัข เรียบเรียงเนื้อหาการฝึกสุนัข และเนื้อหาเกี่ยวกับวีดิทัศน์ กำหนดภาพที่จะถ่าย จัดทำสคริปต์พร้อมคำบรรยาย ทำการถ่ายวีดิทัศน์ตามภาพและหน้ากล้องที่กำหนดไว้ ตัดต่อบันทึกลงเสียง แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพทางด้านเนื้อหาและทางด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ) จากนั้นทำการแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากการประเมินผลปรากฏว่า ส่วนที่ต้องแก้ไขทางด้านเนื้อหาได้แก่การจัดลำดับของเนื้อหาของเรื่องส่วนทางด้านเทคโนโลยีส่วนที่ต้องแก้ไขได้แก่ การบันทึกเสียงควรให้ต่อเนื่องกัน และความคมชัดของภาพ สีสรรของภาพ นอกเหนือจากนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี จากนั้นก็จัดพิมพ์เอกสารรูปเล่มปัญหาพิเศษ

จากการดำเนินการจัดทำปัญหาพิเศษ ตั้งแต่ต้นสำเร็จลุล่วงได้ ใช้เวลาตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2542 จนถึงเดือน ธันวาคม 2542 จะได้บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง การฝึกสุนัขเบื้องต้น 1 ม้วน เวลา 20 นาที จากนั้นก็ได้รูปเล่มปัญหาพิเศษ จำนวน 3 เล่ม รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว 3,500 บาท

5.2 ปัญหาและอุปสรรค

1. การถ่ายวีดิทัศน์ ผู้จัดทำไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้กล้องวีดิทัศน์ จึงทำให้ภาพที่ได้ไม่ค่อยสมบูรณ์พอสมควร
2. ในการถ่ายวีดิทัศน์กับสุนัข ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิต การถ่ายภาพจึงค่อนข้างลำบาก
3. เทคนิคในการตัดต่อวีดิทัศน์ ทำได้ไม่ค่อยดีนักเนื่องจากอุปกรณ์ เครื่องมือ ไม่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่จะทำวิดีโอทัศน์ ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กล้อง
2. ในการถ่ายวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต ควรถ่ายภาพซ้ำกันหลาย ๆ ภาพในแต่ละ SHOT และเลือกภาพที่ดีที่สุด
3. การผลิตวิดีโอทัศน์ ควรมีการวางแผนในการจัดทำให้รัดกุม
4. ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการฝึกสุนัขเบื้องต้น สามารถนำวิดีโอทัศน์ชุดนี้ไปศึกษาทำความเข้าใจ ก่อนการฝึกสุนัขที่บ้านได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กมล เวียนสุวรรณ และนิตยา เวียนสุวรรณ. 2539. สื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์. 90 น.
- กิดานันท์ มลิทอง. 2531. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์. 181 น.
- จริยา เหนียวเฉลย. 2535. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต. 140 น.
- ชาติร์ อักษรอนันต์. ม.ป.ป. ศูนย์พันธุ์ไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเงิน. 87 น.
- ชูเกียรติ เณรบำรุง. 2526. หมาหลังอาน. กรุงเทพฯ : บริษัทธรรมสารจำกัด. 50 น.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 169 น.
- ชัยยศ เรืองสุวรรณ. 2526. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 244 น.
- นิพนธ์ สุขปริดี. 2519. การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 110 น.
- บุญเกื้อ ทองเอี่ยม. 2530. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : 174 น.
- บุญยง คณวิบูลย์วัฒนา. ม.ป.ป. จิตวิทยาการเลี้ยงและการฝึกสุนัขเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เกษมการพิมพ์. 125 น.
- บัณฑิต สุริยพันธ์. ม.ป.ป. ชีวา. กรุงเทพฯ : บีบีคัพบลิเคชั่น. 80 น.
- ประพจน์ เกตุราภาคและกรองแผน ไชยชนะสาร. ม.ป.ป. สุนัขวางใจใกล้ชิด. กรุงเทพฯ : เคลฟี่สำนักพิมพ์. 176 น.
- ปานเทพ รัตนากร. 2539. คู่มือคนรักหมา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์ตะวันออก. 250 น.
- พิทักษ์ สายันท์ และชมรมคนรักหมา. ม.ป.ป. คู่มือการเลี้ยงสุนัข. กรุงเทพฯ : พิทยาการ. 176 น.
- วรรณา เข็มทะวงษ์. 2532. ทักษะพื้นฐานของการผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3. วิทยาลัยครูพระนคร. 135 น.
- สมลักษณ์ สว่างโรจน์. ม.ป.ป. ฝึกหมาให้เป็นสุนัข. กรุงเทพฯ : สร้อยทอง. 127 น.
- สันต์ นาคสุวรรณ. 2533. หมาไทยนักสู้ภักดีและทรนง. กรุงเทพฯ : 119 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรพล พหลภาคย์ และสุตใจ ทูลพานิชย์กิจ. มปป. คู่มือการเลี้ยงสุนัขและการรักษาโรค.
กรุงเทพฯ ฯ โอเดียนสโตร์. 129 น.

สุนันท์ ปัทมาคม. 2526. สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ :
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ.
125 น.

สุรชัย สิกขามันฑิต. 2526. การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ. ภาควิชาครุศาสตร์
เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
180 น.

สำราญ บรรณกิจโสภณ. 2520. หมาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : 168 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ดี	ปานกลาง	แก้ไข	หมายเหตุ
เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์	✓			
ระยะเวลาในการนำเสนอ	✓			
ความยาวของเนื้อหา		✓		
การลำดับเนื้อหา		✓		

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินด้านสื่อการเรียนการสอน (โสตทัศนวัสดุ)

รายการประเมิน	ดี	ปานกลาง	แก้ไข	หมายเหตุ
รูปแบบของรายการ		✓		
การนำเข้าสู่เรื่องราว		✓		
การลำดับเนื้อหา	✓			
ระยะเวลาการนำเสนอ	✓			
คำบรรยาย		✓		
ภาพคมชัด		✓		
สีสันของภาพ		✓		
ระดับเสียงดนตรีประกอบคำบรรยาย		✓		
ความเข้าใจขณะบรรยาย	✓			
ขนาดของภาพ	✓			
ความเหมาะสม แสง สี เสียง	✓			

ข้อเสนอแนะ: ตกไปเล็กน้อยในไฟล์วิดีโอของ คลังการจดภาพ
 คอมพิวเตอร์ที่ห้องปฏิบัติการ

(.....)
 ผู้ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้